

Meditatie bij de vierde advent: doopdienst

Lezing: MATTEUS 1. 18-24

Gemeente van Jezus Christus.

Doop

De nacht is haast ten einde, de morgen niet meer ver! Zo begint het laatste adventlied uit ons liedboek, we zullen het straks na de preek zingen.

Uit die woorden spreekt verwachting, blijde verwachting. En ik wil een vergelijking trekken tussen de blijde verwachting van advent, en de blijde verwachting, die jullie als doopouders hebben gekend. De blijde verwachting van een nieuwgeborene, maar zeker ook de blijde verwachting van een wereldkind. Dat de spanning daarbij soms hoog is, daarvan kunnen jullie denk ik heel goed meepraten. De spanning van het wachten, de spanning van: Hoe zal het gaan, de bevalling, zal het kind gezond zijn, een jongen, of een meisje?

Maar als alles dan goed gaat, dan kun je na afloop zeggen, dat je in blijde verwachting was. De schrift vertelt ons vanmorgen het verhaal van de geboorte van Jezus. In het grieks staat er: De genesis van Jezus Christus. Het is dus eigenlijk het scheppingsverhaal van het nieuwe testament. De genesis, een nieuw begin.

Dat is het eerste opvallende woord, van de schriftlezing van vanmorgen, dat woord genesis. Begin, nieuw begin. Zo zijn er in dit gedeelte een aantal woorden, die opvallen en waar ik u op wil wijzen. Want de studie van de schrift brengt ons dichter bij God en Zijn bedoeling met ons leven.

Genesis, een nieuw begin. We begonnen in dit eerste hoofdstuk van Matteus te lezen bij vers 18. In de eerste 17 verzen van Matteus lezen we de stamboom van Jezus. Een stamboom heet met een duur woord: Genealogie. En daarin wordt verwoord, waar dit kind van afstamt. Beginnend bij vader Abraham, via David tot aan Jozef.

Na die genealogie volgt nu de theologie. Dankzij de genealogie weten we, dat dit kerstkind behoort bij het joodse volk en haar geschiedenis. Maar dankzij de theologie kunnen wij weten, wie dit kind is. Zoon van God! Dankzij de verzen 18 t/m 25 weten we dat dit kind bij God de Vader hoort.

En daarin draait het in iedere doopdienst in het bijzonder. De kinderen, die wij opdragen aan de Here God, zij horen bij God de Vader. Als we de kinderen dopen, dan laten we daarmee als gemeente zien, dat we dat geloven. Ze zijn kind van God.

En ook bij de kinderen die vandaag gedoopt zijn zouden we kunnen vragen naar de genealogie. Naar de afkomst van het kind. Van Klaas en Addy kunnen we de verdere familie noemen, de grootouders bijv., maar in het bijzonder voor Vidya is de genealogie van belang. Als ze ouder wordt, dan zal ze jullie vragen naar haar afkomst. Ja, zoals Matteus begint bij de genealogie, zo is het goed dat wij met onze kinderen beginnen bij de genealogie: Ze vertellen waar ze van afstammen, hen duidelijk maken bij wie ze horen, wie hun familie is.

Maar in ons geloof verlaten we vervolgens de genealogie en trekken verder naar de theologie. Jij bent eengeschenk uit de

hemel, en je bent een kind van God; dat zeggen we vandaag hardop. En naast die woorden, naast die geloofsbelijdenis, spreken we daarbij dan de bede uit, dat God deze kinderen zal behouden en bewaren. Vanuit ons geloof, vanuit onze theologie mogen we zelfs bidden, dat God bij hen zal zijn, in leven en in sterven.

En als we dan verder lezen, dan horen we dat Maria zwanger was van de Heilige Geest. En daarmee wil Matteus duidelijk maken, dat deze vrouw boven iedere verdenking verheven was. De mensen zouden de indruk kunnen krijgen, dat Maria overspel had gepleegd en daardoor zwanger was geworden. En overspel gold in die tijd als een overtreding van het zevende gebod. De Heilige Geest was bij haar.

De reactie van Jozef op het feit dat zijn vrouw zwanger was, zonder zijn toedoen, was een zeer oprechte reactie. Hij besloot in stilte van haar te scheiden. Jozef was nl. een wetsgetrouwe jood. Hij wilde dat in stilte doen, om haar niet in opspraak te brengen. Een oprechte en galante wijze van handelen. Hij had het volste recht zijn vrouw te verstoten, maar hij deed het niet.

Eerst lazen we dus van de genesis, het begin. En toen van de kracht van de Heilige Geest, die deze geschiedenis draagt. En wat dan volgt, dat is een echte engelervaring! Op het moment, dat Jozef overweegt om in stilte van Maria te scheiden, op datzelfde moment verschijnt een engel aan hem.

Op de kerkeraad en op de catechisaties hebben we de afgelopen weken gesproken over engelervaringen. De aanleiding was de berichtgeving rond Sonja de Vries, die zegt dat zij een instrument van engelen is. Ik wil vandaag opnieuw samenvatten, voor u allen, hoe de bijbel denkt over engelervaringen. Een ieder moet voor zich oordelen over Sonja. Ik kan slechts zeggen wat de schrift vertelt.

Een engel is:

1. een boodschapper van een goede tijding
2. is bijna altijd anoniem
3. verschijnt en verdwijnt
4. zoekt altijd rechtstreeks contact met diegene voor wie de goede boodschap is bestemd
5. nooit onder de macht van een engel
6. angst wordt weggenomen, ruimte, rust

De engelervaring van Jozef is een sprekend voorbeeld van onze God, die zijn engelen op onze levensweg gebiedt, en met die engelen wil Hij ons op handen dragen.

De engel heeft een goede tijding voor Jozef: Ga niet weg bij Maria, want zij is zwanger van de Heilige Geest.

De engel neemt ook de angst weg die er is bij Jozef: Vrees niet. De engel zoekt rechtstreeks contact met Jozef, en de engel verschijnt, maar verdwijnt ook weer.

En de goede tijding die Jozef ontvangt, is dat dit kind een kind van God is, en dat de woorden van de profeet Jesaja in vervulling gaan, want die had lang geleden gezegd: "Zie de maagd zal zwanger worden en een zoon baren, en men zal hem de naam Immanuel geven, hetgeen betekent: God met ons."

En toen de engel weer van hem geweken was, besloot Jozef in alle vrijmoedigheid om Maria trouw te blijven, zoals de engel hem gezegd had. Jozef bleef bij haar, maar had geen gemeenschap met haar tijdens de zwangerschap. Het is alsof Matteus nog eens wil benadrukken, dat niets en niemand tussen God en zijn Zoon kan komen.

Dit alles wil echter niet zeggen, dat Jozef in de heilsgeschiedenis aan de kant wordt gezet. Hij wordt beslist niet buitenspel gezet. Nee, de engel draagt hem op, om zijn vrouw trouw te blijven. En vervolgens zegt God via deze engel, dat Jozef dit kind een naam moet geven. "En Jozef gaf het kind de naam: Jezus." Dwz. "De Here geeft heil."

Eigenlijk staat er: Jozef roept Jezus bij de naam. En dat is de belangrijke hoofdrol, die Jozef vervuld: Hij mag de naam van de messias uiroepen, zodat die Naam aan ieder bekend wordt. Hij roept de Naam van Jezus uit, en daarbij maakt hij duidelijk, dat dit kind geroepen is van Godswege.

Die opdracht van God was bestemd voor Jozef. Hij had ook hele andere dingen kunnen roepen. Hij had schande kunnen roepen van zijn vrouw; hij had zich kunnen beklagen over dat zielige onderkomen, waar ze terecht waren gekomen; hij had kunnen roepen naar God over de erbarmelijke leefomstandigheden onder het juk van de romeinen.

Maar in opdracht van God en gedreven door de Geest en aangespoord door de engel, roept hij de naam van de messias. En daarmee is Jezus Christus uitgeroepen tot Vredevorst, Wonderbare raadsman.

Roepen, of met een ander woord: Bidden. Gemeente! Wat roepen wij wat af in deze erbarmelijke wereld. Wij roepen om recht en vrede; om eenheid en liefde; om kracht en troost. Ja dat is het wezenlijke van de tijd van advent: Wij roepen naar de hemel, wij roepen om een open hemel. Wij roepen tot God, dat Hij zich bekend zal maken. Ja, we verwachten van Hem, dat Hij zijn engelen zal gebieden, die ons op handen zullen dragen. En daarom roepen we om een open hemel; omdat we hoop hebben; hoop op een nieuwe toekomst; hoop op nieuw leven; hoop op eeuwig leven. Wij roepen om een open hemel, in deze tijd van advent, zodat het licht van God ons zal beschijnen. Rond deze tijd van het jaar viert het joodse volk het chanoeka feest. De achtarmige kandelaar wordt ontstoken, omdat de duisternis is geweken voor het licht. En dat is al onze hoop; De Heer doe zijn aangezicht over u lichten.

Gemeente als wij roepen om een open hemel, dan moeten we altijd roepen in de Naam van onze Heer Jezus Christus. Die Naam die was al aangezegd door Jesaja, en die naam Jezus is als het ware nog verder opgevouwen in die andere naam: Immanuel, God met ons. Dat God bij ons is, in leven en in sterven, dat is zichtbaar in het kind van Kerst. Immanuel. EL dat is GOD, en IMMANU dat is BIJ ONS.

Het zijn diezelfde woorden "God met ons" die gedrukt staan op dat smalle randje van onze muntstukken. Eigenlijk past dat niet. We mogen de naam van God immers niet ijdel gebruiken. Maar de makers van onze muntstukken hebben het blijkbaar niet aangedurfd, om deze woorden op de plaats kant van de muntstukken te plaatsen, dat ging hen blijkbaar toch te ver.

Maar een aardige bijkomstigheid is wel, dat zo'n beetje iedereen weet, wat er op die ronde kant van onze gulden staat. God met ons. Zo kan zelfs het geld, dat ons zo dierbaar is, ons wijzen op God, en op zijn werk in ons leven.

Dat God met ons is, dat mogen we geloven op grond van de schrift.
Dat God met ons is, dat mogen we geloven, als ons de zorg voor kinderen wordt toevertrouwd.

Dat God met ons is, dat mogen we geloven, als we horen van engelervaringen van mensen.

Dat God met ons is, dat mogen we geloven, als mensen vertellen van lichtervaringen in hun leven.

Dat God met ons is, dat mogen we geloven.

De nacht is haast ten einde, de morgen niet meer ver. Maar nu nog, op deze laatste advent blijven we roepen om een open hemel. Dat God zich zal laten zien in ons leven, in onze gemeente. En we blijven hopelijk de Naam van Christus uitroepen, heel ons leven lang. Niet omdat wij de wereld willen bekeren, maar omdat we weten dat Hij het licht der wereld is.

Hij zet ons niet aan de kant, in de heilsgeschiedenis. Maar net als Jozef hebben wij een belangrijke taak. Wij mogen de namen roepen van onze kinderen, zodat ze altijd de weg terug zullen vinden, de weg naar vader en moeder. En we mogen en moeten de Naam van Christus roepen, want dan verkondigen wij een goede tijding, zodat we de weg naar God de Vader kunnen vinden.

Maar we weten dat de Naam van Christus scheiding brengt tussen de mensen. Heilige oorlogen, haat en nijd, alles in de Naam van Jezus, en in de naam van God. Als we dat weten en merken, dan mogen we tenslotte die naam van Jezus openvouwen voor de mensen, en die andere naam noemen: Immanuel. Want als we bij wie dan ook die naam roepen, dan zeggen we tegen de ander: De Heer zij met je. Dan roepen we de ander, vriend en vijand, een hartelijke wens toe. De Heer is met je. Immanuel!

Ja, het is niet alleen een wens, het is zelfs een gebed. Immanuel. Laten we die bede Immanuel uitspreken vandaag. Voor deze kinderen in het bijzonder, en voor jullie als ouders. Laten we elkaar Immanuel toewensen. De Heer is met je. Laten we bidden om een open hemel, om het licht van God. Want: De nacht is haast ten einde de morgen niet meer ver. AMEN